

Aan de cultuurwoordvoerders in de Tweede Kamer

Amsterdam, 24 juni 2008

Onderwerp: Brief van minister Plasterk over Rapport Commissie Cultuurprofijt (kenmerk: DK/B&B/19044), ter bespreking in de Tweede Kamer op 26 juni

Geacht Kamerlid,

Bij de start van de huidige kabinetsperiode lag er een onbezonnen en voor de culturele sector zeer schadelijk besluit om, onder het motto van het profijtbeginsel, € 50 miljoen per jaar te bezuinigen op cultuur.

Nu staan de zaken er geheel anders en beter voor. Er rest nog een bezuiniging van € 10 miljoen per jaar en daar staat een investeringsimpuls van € 15 miljoen per jaar tegenover. Ook het nieuwe participatiefonds en de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur biedt culturele instellingen mogelijkheden hun financiële basis te verbreden.

Belangrijker nog dan deze op- en aftelsom, is de inhoudelijke beweging en de strategische samenwerking die in een jaar tijd is ontstaan en waardoor deze ommunting van het profijtbeginsel mogelijk is geweest.

Vitale Verbindingen Versterken luidde het motto waaronder de Cultuurformatie zich op 7 februari 2007 in het Mauritshuis aan de buitenwereld presenteerde als een breed, fluïde samenwerkingverband van enkele tientallen kunstenaarsorganisaties en culturele instellingen.

In dit *Mauritshuis Manifest* staat een cultuur-politieke agenda voor de periode 2007 - 2010, met als verbindende ambitie de maatschappelijke impact van kunst te verdiepen en de publieke waardering voor de waarde van kunst en cultuur te vergroten. In de brief van minister Plasterk aan de Tweede Kamer vinden wij veel terug van deze cultuur-politieke agenda.

1. Advies Cultuurprofijt zorgvuldig uitgewerkt in maatregelen.

In de brief van de minister die u donderdag bespreekt, wordt het advies van de Commissie Cultuurprofijt op een zorgvuldige wijze omgezet in een pakket maatregelen. Er wordt voldoende vaart gemaakt om de omslag die in de culturele sector gaande is, te ondersteunen en voldoende tijd genomen om maatregelen (met name de normen voor eigen inkomsten) goed en zorgvuldig te ontwikkelen.

Het beschikbaar komen van een jaarlijks budget van € 15 miljoen biedt perspectief op versterking van de basisinfrastructuur en schept kansen om innovatie in de culturele sector op slimme wijze te stimuleren.

Met de matchingsregeling, waarmee een culturele instelling gedurende de komende beleidsperiode elke nieuw verworven private euro door het rijk krijgt gematched met één subsidie-euro, wordt de basisinfrastructuur een geheel nieuw instrument aangereikt bij het werven van maatschappelijk en privaat kapitaal. Instellingen die er in slagen dit instrument effectief in te zetten kunnen met deze nieuwe inkomstenbron de generieke korting op de cultuurnotasubsidie meer dan compenseren.

De komst van het budget van € 5 miljoen per jaar (vanaf 2009) voor innovatie en ontwikkeling zien wij als een bevestiging dat wij er met de minister in geslaagd zijn het 'profijtbeginsel' als bot bezuiniginginstrument fundamenteel te herijken tot een hefboom voor verandering. Dit nieuwe stimuleringsbudget kan een vliegwiel worden voor versterking van de banden met de media, met het bedrijfsleven, met de jeugdcultuur, etc. om zodoende de context te verruimen waarbinnen kunst gemaakt en getoond kan worden.

Dat de minister de 'kaasschaaf' inzet bij het innen van de € 10 miljoen bezuinigingen betreuren wij. Wij troosten ons met de gedachte dat het echt de laatste keer moet zijn dat de minister een alibi geboden wordt om dit botte en per definitie pijnlijke instrument in te zetten. Wanneer er in 2009 nieuwe eigen-inkomstennormen worden ontwikkeld die recht doen aan het reële verdienvermogen van culturele instellingen en vooraf duidelijk is welke cultuur-politieke ijkpunten de overheid (en haar adviesorgaan!) hanteert bij de toedeling van publiek geld, wordt het mogelijk in het vervolg dit soort budgettaire keuzes te maken op basis van beleid in plaats van op een generieke boekhoudkundige exercitie.

2. Sector neemt zelf het initiatief

De brief van de minister bevat de uitnodiging aan de culturele sector zelf het voortouw te nemen bij het uitwerken van de nieuwe (sectorale) inkomstennormen. Het aanbod van de Cultuurformatie om er voor te zorgen dat er vanuit de sector zelf voorstellen komen voor de uitwerking van het € 5 miljoen innovatiebudget heeft minister Plasterk inmiddels aanvaard.

In de aandeelhoudersvergadering van de Cultuurformatie van 17 juni jl. (een overzicht van de aandeelhouders in de bijlage) werd het enthousiasme gedeeld van de gespreksdelegatie van de Cultuurformatie die 26 mei jl. met de minister het overleg voerde. De binnen de Cultuurformatie samenwerkende organisaties gaan zich inzetten om voor de gemaakte afspraken in de culturele sector partners en mandaat te vinden. Een drietal regiegroepen is inmiddels in het leven geroepen en een werkconferentie is in voorbereiding.

Bij het uitwerken van de nieuwe inkomstennormen is een hoofdrol weggelegd voor de brancheorganisaties uit de podiumkunsten en het erfgoed. De rol van de Cultuurformatie zal zich daarbij beperken tot afstemmingsregie, waarbij er een beroep zal worden gedaan op de expertise van de betrokken sectorinstituten en -fondsen. Deze procesvoering laat overigens onverlet dat het primair de verantwoordelijkheid van de overheid en de politiek is normen vast te stellen en in de beleidsuitvoering te hanteren.

Bij het ontwerpen van een goede modus voor het innovatiebudget, ten behoeve van het ontwikkelen van deskundigheid en samenwerking binnen en buiten de cultuursector, zal de

Cultuurformatie nog dit najaar visies, belangen en mensen uit de gehele culturele sector met elkaar verbinden. De uitdaging daarbij is talent en mogelijkheid bij elkaar te brengen.

3. Onderzoek naar de organisatie van de culturele sector

De Cultuurformatie ziet de strategische samenwerking rond het uitdenken van de nieuwe normering en de vormgeving van het innovatiebudget als toetsstenen bij het toegroeien naar andere, inhoudelijke, gemotiveerde verhoudingen tussen de sector en de overheid.

Hoe dit bondgenootschap binnen de sector het beste vorm kan krijgen, hebben wij dit voorjaar onderzocht in de vorm van een gespreksestafette. Experts van buiten de sector, als Alexander Rinnooy Kan, Bernard Wientjes, Sijbolt Noorda, John Wakkie, Morris Tabaksblat, Mavis Carrilho en Hans ten Cate, zijn daarbij voor ons waardevolle raadgevers geweest. Het journalistieke verslag van dit onderzoek is in een enveloppe naar u onderweg.

In de visie van de Cultuurformatie maakt niet alleen de minister, maar ook de Tweede Kamer deel uit van het strategische bondgenootschap dat wij nastreven, om zodoende een goede balans te vinden tussen de ambities van het politieke bestuur en de vragen van de culturele sector.

Een reactie van u(w fractie) op dit onderzoek naar de organisatie van de culturele sector wordt door de Cultuurformatie bijzonder op prijs gesteld. Wat is er volgens u nodig om, met respect voor ieders positie, het partnerschap tussen politiek en culturele sector te versterken?

Met vriendelijke groet,

Jet de Ranitz (06 2488 7194)
Delegatieleider overleg minister Plasterk

Bert Holvast (06 5394 8205)
Procescoördinator Cultuurformatie

---

* Bijlage: Overzicht aandeelhouders en begunstigers Cultuurformatie.